

ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพทางการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี รับอนุญาตแห่งประเทศไทย

Factors Affecting on Auditing Practices Quality of Thai's Certified Public Accountant

นางสาวรัชณี บินยาเซ็น, ดร.กนกศักดิ์ สุขวัฒนสินธิ์
Ratchanee Binyasen, Kanoksak Sukwatanasinit
Master of Accountancy Program in Accountancy, Sripatum University
Faculty of Accountancy, Sripatum University

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย ผู้วิจัยใช้สถิติการหาค่าจำนวน การหาค่าร้อยละ การหาค่าเฉลี่ย การหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การตรวจสอบความสัมพันธ์ด้วยการหาค่าความแปรปรวน (Tolerance และค่า VIF) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุ (Multiple Regression Analysis) ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติในการวิเคราะห์แปลผลและนำเสนอ

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงอายุระหว่าง ๓๐-๔๐ ปี ที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี มีประสบการณ์ในการสอบบัญชี ๕-๑๐ ปี และรับตรวจสอบต่ำกว่า ๕๐ แห่งธุรกิจต่อปี นอกเหนือจากการสอบบัญชีให้ปรึกษาด้านบัญชีหรือภาษี การอบรมและสัมมนาด้านการบัญชี, การสอบบัญชีหรือด้านอื่นๆ มากกว่า ๑๘ ชั่วโมง ต่อปี มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับปัจจัยด้านการปฏิบัติงานโดยความรู้ความสามารถในวิชาชีพ ด้านการปฏิบัติงานด้วยความชำนาญ ด้านการปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวังรอบคอบอยู่ในระดับมาก ด้านความซื่อสัตย์ในวิชาชีพ ด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ด้านความมีคุณธรรมอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านการพัฒนาศักยภาพทางการบัญชี ด้านทักษะทางวิชาชีพบัญชีอยู่ในระดับมาก มีผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานทางการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทยโดยรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ผลการทดสอบสมมติฐานได้รับการสนับสนุน ข้อเสนอแนะคือ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตควรให้ความสำคัญในการปฏิบัติงานโดยความรู้ความสามารถด้วยความชำนาญอย่างระมัดระวังรอบคอบมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ มีคุณธรรม ให้ความสำคัญในด้านการพัฒนาศักยภาพ

ทางการบัญชีและทักษะทางวิชาชีพบัญชีอย่างสม่ำเสมอจะเกิดประโยชน์ต่อคุณภาพในการปฏิบัติทางงานการสอบบัญชียิ่งขึ้นไป

คำสำคัญ : คุณภาพ, การสอบบัญชี, ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

ABSTRACT

This research article is Quantitative research. The objective to study the factors affecting on auditing practices quality of Thai's certified public accountant. Researchers use methodology by the questionnaire to collect data from the Thai's Certified Public Accountants. The researchers used statistics to analyze the data include: frequency, percentage, mean and stand deviation, Multivariate collinearity monitoring by the variance (Tolerance and VIF) and Multiple Regression Analysis at the statistical significance level 0.05 in interpretation and presentation.

The results of this research found that most of samples are respondents are female between 30-40 years old. They have bachelor's degree, Experienced in auditing 5-10 years, The number of businesses in each year is lower than the 50 business per one years, Consulting services accounting/tax, in addition to the audit with the number of hours of training and seminars, accounting / auditing, or the other side more than 18 hours/year. To analyse the level of reviews about the factors of professional competence, Expertise, Carefulness at a high levels, Professional Accountability, Responsibility, Morality at a highest level, Competency development of accounting and professional accounting skills are at a high levels. Affect the overall quality of audit Practice at a statistically significant level of 0.05. Discussion of hypotheses is supported. The last clients gave the useful suggestions to Thai's certified public accountant focus to professional competence, Expertise, Carefulness, Professional Accountability, Responsibility, Morality, Competency development of accounting and professional accounting skills will invariably impact on the quality of the audit work even more.

Keywords : Practice Quality, Auditing, certified public accountant

บทนำ ความเป็นมา และความสำคัญของปัญหา

เศรษฐกิจของโลกในปัจจุบันที่มีความเปลี่ยนแปลงอย่างมากมีธุรกิจหลายประเภทต้องเผชิญกับปัญหาเศรษฐกิจส่งผลให้ต้องประสบกับปัญหาด้านเงินลงทุนอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นเพื่อให้เกิดสภาพคล่องรวมถึงผลลัพธ์จากการลงทุนตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ นักลงทุนต้องมองหาแหล่งลงทุนใหม่ ๆ ที่มีความพร้อมด้านการผลิตและการลงทุนที่ต่อเนื่องในระยะยาว ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่มีความพร้อมด้านการผลิต ด้านการส่งออก ด้านทรัพยากรโครงสร้างพื้นฐานและแรงงานที่ได้รับการยอมรับและกล่าวถึงในบทวิเคราะห์ด้านการค้าและการลงทุนเป็นจำนวนมาก ส่วนใหญ่กลุ่มธุรกิจอุตสาหกรรมร้อยละ ๘๐ เป็นการลงทุนจากนักลงทุนต่างประเทศที่เข้ามาลงทุนในประเทศไทย^๑ ด้วยเหตุผลที่ประเทศไทยมีความพร้อมทั้งทางด้านวัตถุดิบ แรงงาน เทคโนโลยีการและได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ จากสมาคมส่งเสริมการลงทุน ด้วยเหตุดังกล่าวจึงมีนักลงทุนให้ความสนใจมาลงทุนในประเทศไทยอย่างต่อเนื่องส่งผลทำให้ธุรกิจต้องให้ความสำคัญกับการจัดการทางการเงินและการตรวจสอบการเงินของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทยเพื่อใช้ในการตัดสินใจของผู้บริหาร และนักลงทุนสำหรับตัดสินใจลงทุนในโครงการใหม่ ๆ^๒

จากปี พ.ศ. ๒๕๕๘ “ประเทศไทยเข้าสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community (AEC)) ส่งผลให้เกิดการปรับเปลี่ยนในหลายด้าน คือ การเป็นตลาดและฐานการผลิตร่วม การพัฒนาเศรษฐกิจอย่างเสมอภาค การพัฒนาให้เข้ากับเศรษฐกิจโลก การเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน”^๓ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถและความพร้อมให้ธุรกิจมีการแข่งขันกับคู่แข่งได้ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ข้อมูลทางบัญชีจึงเป็นข้อมูลที่สำคัญใช้เป็นเครื่องมือในการควบคุมการบริหารงานของกิจการ สำคัญต่อการตัดสินใจของนักลงทุนในตลาดทุน ดังนั้นผู้บริหารจำเป็นต้องให้ความสนใจต่อการตรวจสอบและการรายงานผลการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทยต่อการเงินอย่างถูกต้อง มีหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติงาน มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชีและการตรวจสอบบัญชี โดยผู้ทำบัญชีและผู้สอบบัญชีต้องมีความรู้ ความสามารถ ปฏิบัติงานด้วยความชำนาญในวิชาชีพ ปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวังรอบคอบ ด้วยความซื่อสัตย์ในวิชาชีพ มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ มีคุณธรรม มีการพัฒนาศักยภาพทางการบัญชีและมีทักษะทางวิชาชีพเพื่อนำไปใช้ในการปฏิบัติงานอย่างมีคุณภาพ^๔

^๑ รายงานภาวะเศรษฐกิจอุตสาหกรรมรายไตรมาส ไตรมาส ๒ ปี ๒๕๕๙ (เมษายน – มิถุนายน ๒๕๕๙) สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

^๒ วจน์สิริ ประยูรพรหม, ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) : โอกาสและผลกระทบต่อภาคอุตสาหกรรมไทย มุ่งสู่อาเซียน. กรมโรงงานอุตสาหกรรม, ๒๕๕๘.

^๓ วจน์สิริ ประยูรพรหม, อุตสาหกรรมไทยมุ่งสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน, กรมโรงงานอุตสาหกรรม, ๒๕๕๘.

^๔ กรมการค้ากับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์, ๒๕๕๒.

“ผู้ประกอบการวิชาชีพที่มีความเชี่ยวชาญและชำนาญการ ทางการบัญชี มีคุณสมบัติทางเทคนิค ศีลธรรม และกฎหมาย ในการประกอบวิชาชีพบัญชีโดยอิสระ มีแบบแผนและเป็นระบบ”^๕ คุณภาพของการปฏิบัติงานจะทำให้เกิดการลดข้อบกพร่องในการทำหน้าที่เพื่อให้ผลลัพธ์จากการดำเนินงานไม่ส่งผลเสียต่อระบบ ธรรมชาติของการขาดคุณภาพของผู้สอบบัญชีอาจทำให้เกิดการทำงานที่ผิดพลาดทั้งโดยตั้งใจและไม่ตั้งใจซึ่งขัดต่อหลักจริยธรรม คุณธรรมและทำลายระบบธรรมชาติของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต แห่งประเทศไทยตาม “องค์ประกอบหลักหกประการของหลักธรรมาภิบาล”^๖ ที่ดีที่สุดคือต้องกับบริษัท จัดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย “หลักธรรมาภิบาลประกอบด้วย หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ หลักความคุ้มค่า หลักความ มั่นคงและหลักเป้าหมายสอดคล้องต่อสังคม”^๗

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานการสอบ บัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย ในด้านการปฏิบัติงานโดยความรู้ความสามารถในวิชาชีพ ด้านการปฏิบัติงานด้วยความชำนาญ ด้านการปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวังรอบคอบ ด้านความซื่อสัตย์ ในวิชาชีพ ด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ด้านความมีคุณธรรม ด้านการพัฒนาศักยภาพทางการบัญชีและ ด้านทักษะทางวิชาชีพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานทางการ สอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทยเป็นอย่างไร โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้สอบบัญชี รับอนุญาตแห่งประเทศไทย โดยผลลัพธ์ที่ได้จากการวิจัยสามารถนำไปใช้เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนา คุณภาพการปฏิบัติงานเพิ่มมากขึ้นตลอดจนสามารถใช้เป็นข้อมูลให้กับผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่ง ประเทศไทยได้นำไปใช้ปรับปรุงคุณภาพการปฏิบัติงานทางการสอบบัญชีให้ดียิ่งขึ้นไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

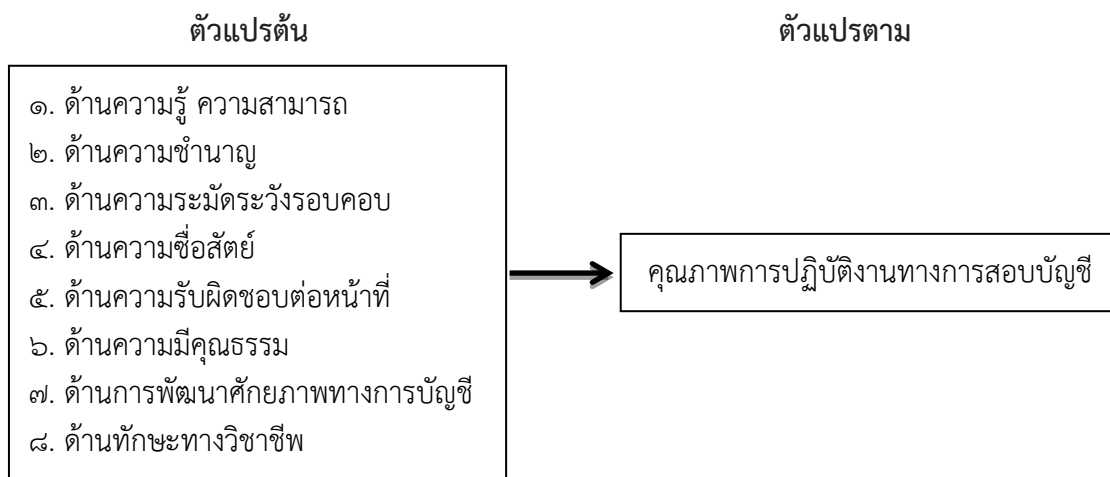
การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานทางการสอบบัญชีของ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทยในด้านการปฏิบัติงานโดยความรู้ความสามารถในวิชาชีพ ด้านการ ปฏิบัติงานด้วยความชำนาญ ด้านการปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวังรอบคอบ ด้านความซื่อสัตย์ในวิชาชีพ ด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ด้านความมีคุณธรรม ด้านการพัฒนาศักยภาพทางการบัญชี และ ด้านทักษะ ทางวิชาชีพบัญชี

^๕ อมรา ติตรวีวัฒน์. “การศึกษาความพร้อมในการแข่งขันของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีไทยภายในกลุ่มประเทศ สมาชิกของอาเซียน ภายใต้ข้อตกลงการยอมรับร่วมบริการวิชาชีพบัญชี”, สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์, ๒๕๕๙.

^๖ รัชฎาทิพย์ อุปถัมภ์ประชา., “ความคิดเห็นต่อหลักธรรมาภิบาลของบริษัท จัดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ แห่งประเทศไทย”, วารสารการพัฒนาชุมชนและคุณภาพชีวิต, ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๑, (มกราคม-สิงหาคม ๒๕๕๘) : ๖๙-๘๐.

^๗ วีระยุทธ พรพจน์ธนาศ, “ องค์ประกอบของธรรมาภิบาลในโรงเรียน”, วารสารนักบริหาร, ปีที่ ๓๔ ฉบับที่ ๑ (มกราคม – มิถุนายน ๒๕๕๓) : ๘๐-๘๘.

กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

๑. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือจากผู้สอบบัญชีรับอนุญาตอนุญาตแห่งประเทศไทย

๒. กลุ่มประชากร และการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร (Population) และกลุ่มตัวอย่าง (Sample) ที่ทำการศึกษาในครั้งนี้คือผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย (Thai's Certified Public Account : CPA) จำนวน ๒๐๖ คนโดยใช้สูตรจากตาราง Taro Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ ๙๕ และยอมรับความคลาดเคลื่อนในการเลือกตัวอย่างร้อยละ ๕ ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ซึ่งเป็นวิธีการเลือกตัวอย่างที่ทุกๆ หน่วยงานของประชากรจะมีโอกาสถูกเลือกขึ้นมาเป็นตัวอย่างเท่าๆ กัน โดยใช้วิธีการเปิดตารางสุ่ม (Random Number Table)

๓. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ผู้วิจัยกำหนดโครงสร้างเนื้อหาของแบบสอบถาม (Questionnaire) จากกรอบแนวคิดและวัตถุประสงค์ของการวิจัยโดยกำหนดลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ๕ ระดับ คือ เห็นด้วยระดับน้อยที่สุด ระดับน้อย ระดับปานกลาง ระดับมาก ระดับมากที่สุด

๔. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ(Quantitative Research) ใช้การวิเคราะห์โดยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) สถิติที่ใช้เป็นค่าจำนวนความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และการทดสอบสมมติฐานการวิจัยโดยใช้สถิติแบบการวิเคราะห์ถดถอยพหุ (Multiple Regression Analysis) ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์แต่ละข้อ

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ของข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ และข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมีอายุระหว่าง ๓๐-๔๐ ปี ที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี และมีประสบการณ์ในการสอบบัญชี ๕-๑๐ ปี มีจำนวนธุรกิจที่รับตรวจสอบในแต่ละปีต่ำกว่า ๕๐ แห่งธุรกิจ ให้บริการที่ปรึกษาด้านบัญชี/ภาษีนอกเหนือจากการสอบบัญชี มีจำนวนชั่วโมงที่เข้ารับการอบรมและสัมมนาด้านการบัญชี/การสอบบัญชีหรือด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องมากกว่า ๑๘ ชม./ปี

การวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับปัจจัยด้านการปฏิบัติงานโดยความรู้ความสามารถในวิชาชีพ ด้านการปฏิบัติงานด้วยความชำนาญ ด้านการปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวังรอบคอบมีความคิดเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก มีระดับความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับปัจจัยด้านความซื่อสัตย์ในวิชาชีพ ด้านความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ และด้านความมีคุณธรรมมีความคิดเห็นด้วยอยู่ในระดับมากที่สุด ปัจจัยด้านการพัฒนาศักยภาพทางการบัญชี และด้านทักษะทางวิชาชีพมีความคิดเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก ส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานทางการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย

การทดสอบสมมติฐานพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานทางการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทยได้แก่ ด้านการปฏิบัติงานด้วยความชำนาญ ด้านการปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวังรอบคอบ ด้านความซื่อสัตย์ในวิชาชีพ ด้านความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ ด้านความมีคุณธรรมด้านการพัฒนาศักยภาพทางการบัญชี และด้านทักษะทางวิชาชีพบัญชีได้รับการสนับสนุนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ ๐.๐๕ ส่วนด้านการปฏิบัติงานโดยความรู้ความสามารถในวิชาชีพไม่ส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานทางการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย ไม่ได้รับการสนับสนุนทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ ๐.๐๕ อธิบายได้ว่าผู้สอบบัญชีรับอนุญาตปฏิบัติงานด้วยความชำนาญ ด้วยความระมัดระวังรอบคอบ ด้วยความซื่อสัตย์ในวิชาชีพ ด้วยความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ อย่างมีคุณธรรมมากกว่าการปฏิบัติงานโดยความรู้ความสามารถมากในวิชาชีพเพียงอย่างเดียว โดยที่ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีการพัฒนา

พัฒนาศักยภาพทางการบัญชีและเพิ่มทักษะทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่องอยู่เสมอส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานทางการสอบบัญชีที่มีคุณภาพยิ่งขึ้น

การอภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะการวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทยดังต่อไปนี้

ผลการทดสอบสมมติฐานเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทยใช้การปฏิบัติงานด้วยความชำนาญและใช้หลักการในการปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวังรอบคอบมากกว่าการปฏิบัติงานโดยความรู้ความสามารถในวิชาชีพ ปฏิบัติงานด้วยความชำนาญ มีความเข้าใจในมาตรฐานการปฏิบัติงานสามารถแสดงความคิดเห็นในทางสร้างสรรค์ ยึดหลักความถูกต้องไม่ประมาทผองเราในการปฏิบัติงานมีการวางแผนการทำงาน จัดลำดับขั้นตอนในการดำเนินงานช่วยส่งผลให้งานสำเร็จตามเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ลลิตา แวนแก้ว (๒๕๕๗) และเป็นไปตามทฤษฎีของ คัทลียา ณ รุณ (๒๕๕๗) กล่าวคือ เกณฑ์ที่กำหนดขึ้นเพื่อใช้ในการวัดผลการปฏิบัติงานที่มีระเบียบวิธีการปฏิบัติที่แสดงขั้นตอนการปฏิบัติงานอย่างละเอียดเพื่อเป็นแนวทางให้ผู้ปฏิบัติงานปฏิบัติได้อย่างถูกต้องครบถ้วนโดยความรู้ความสามารถ ด้วยความชำนาญในวิชาชีพ และยังเป็นเครื่องมือควบคุมให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามกฎหมาย ด้วยความระมัดระวังรอบคอบช่วยให้การดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ส่งผลให้คุณภาพของงานมีคุณภาพมากขึ้น

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตที่มีความซื่อสัตย์ในวิชาชีพปฏิบัติงานด้วยความมุ่งมั่น ตรงต่อเวลา ตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ ยึดหลักความเป็นไปตามกฎระเบียบด้วยความเที่ยงธรรม มีคุณธรรมไม่ปิดบังข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญอย่างตรงไปตรงมา ส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานทางการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตที่คุณภาพเป็นที่ยอมรับและสร้างความพึงพอใจต่อผู้ที่เกี่ยวข้องสูงสุด สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เอมิกา ภูยาตวง (๒๕๕๗) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความซื่อสัตย์ในวิชาชีพกับความสำเร็จในการทำงาน กล่าวคือ การมีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ในการปฏิบัติงานหรือได้รับมอบหมายอย่างจริงจัง ซื่อตรง มีคุณธรรม ยึดมั่นตามระเบียบข้อบังคับ อย่างตรงไปตรงมา ไม่นำข้อมูลใด ๆ เปิดเผยให้บุคคลภายนอกรับรู้โดยรวมและเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก

และผู้สอบบัญชีที่มีความกระตือรือร้นที่จะศึกษาหาความรู้เพื่อการพัฒนาศักยภาพทางการบัญชีเพิ่มทักษะทางวิชาชีพบัญชี ให้มีความสำคัญในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศใหม่ ๆ มาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อลดข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงานทางการสอบบัญชีจะส่งผลต่อการปฏิบัติงานทางการสอบบัญชีที่มีประสิทธิภาพ มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด เพื่อเสริมสร้างความพึงพอใจและเชื่อถือได้ใน

คุณภาพการปฏิบัติงานทางการสอบบัญชี สอดคล้องกับผลการวิจัยของประภาพร วีระสอน (๒๕๕๗) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาศักยภาพการปฏิบัติงานทางการบัญชีกับความสำเร็จในการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชี กล่าวคือ การมีการพัฒนาศักยภาพการปฏิบัติงานทางการบัญชีด้านทักษะทางวิชาชีพ และคุณค่าแห่งวิชาชีพมีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีความสำเร็จในการปฏิบัติงานโดยรวมและเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

๑. ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตควรให้ความสำคัญในการปฏิบัติงานโดยความรู้ความสามารถในวิชาชีพ ปฏิบัติงานด้วยความชำนาญ และมีความระมัดระวังรอบคอบเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อคุณภาพในการปฏิบัติงานสอบบัญชียิ่งขึ้นไป

๒. ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตควรให้ความสำคัญกับคุณภาพการปฏิบัติงานการสอบบัญชีโดยปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์ในวิชาชีพ มีความรับผิดชอบต่อนักที่มีคุณธรรม และการพัฒนาศักยภาพทางการบัญชี รวมถึงทักษะทางวิชาชีพอย่างสม่ำเสมอจะนำมาซึ่งความสำเร็จในการปฏิบัติงานอย่างถูกต้องครบถ้วน ทันต่อเวลาและเป็นที่ยอมรับมากยิ่งขึ้นไป

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

๑. ศึกษาปัจจัยที่อาจเป็นปัญหาหรืออุปสรรคต่อคุณภาพการปฏิบัติงานการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

๒. ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดเงื่อนไขข้อบังคับในการพัฒนาศักยภาพทางการบัญชี เพื่อก่อให้เกิดประสิทธิผลของคุณภาพการสอบบัญชี

๓. ศึกษาแรงจูงใจในการเลือกใช้เครื่องมือในการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานที่ส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานการสอบบัญชีอย่างเหมาะสมทั้งในปัจจุบันและอนาคต

บรรณานุกรม

- ประภาพร วีระสอน. ความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาศักยภาพการปฏิบัติงานทางการบัญชีกับความสำเร็จในการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง. (วิทยานิพนธ์ บข.ม.). มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, ๒๕๕๗
- คัทลียา ณ รุณ. ผลกระทบของมาตรฐานการปฏิบัติงานมีผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานทางการบัญชีของผู้ทำบัญชีในจังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ บข.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, ๒๕๕๗.
- ปัญญาณ เทพประสิทธิ์ และรัฐพันธ์ เผ่าพันธ์. “ความสัมพันธ์ของการจัดการโลจิสติกแบบย้อนกลับ”. *Middle-East Journal of Scientific Research* ๒๔ (๔). (๒๕๕๙) : ๑๔๗๗-๑๔๘๒.
- รัชฎาทิพย์ อุปถัมภ์ประชา. “ความคิดเห็นต่อหลักธรรมาภิบาลของบริษัท จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย”. *วารสารการพัฒนาชุมชนและคุณภาพชีวิต*. ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๑ (พฤษภาคม-สิงหาคม ๒๕๕๘) : ๖๙-๘๐.
- วีระยุทธ พรพจน์ธนาศ. “องค์ประกอบของธรรมาภิบาลในโรงเรียน”. *วารสารนักบริหาร*. ปีที่ ๓๔ ฉบับที่ ๑. (มกราคม-มิถุนายน ๒๕๕๗) : ๘๐-๘๘.
- ลลิตา แวนแก้ว. ความสัมพันธ์ระหว่างคุณสมบัติทางการบัญชีที่ดีกับคุณภาพการทำงานของผู้ทำบัญชีในจังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ บข.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, ๒๕๕๗.
- เอมิกา ภูยาตวง. ความสัมพันธ์ระหว่างความซื่อสัตย์ในวิชาชีพกับความสำเร็จในการทำงานของผู้ทำบัญชีในจังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ บข.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, ๒๕๕๗.